

Zaměstnávání lidí s hendikepem

Manuál pro nákupčí: Náhradní plnění

Co je náhradní plnění?

Zákonná možnost, jak může firma nahradit povinnost zaměstnávat osoby se zdravotním postižením tím, že od zaměstnavatele těchto osob, například sociálního podniku, odebere výrobky nebo služby.

Kdo má povinnost zaměstnávat lidi se zdravotním postižením?

Všechny firmy a instituce, které mají více než 25 zaměstnanců – a to ve výši 4 % podílu z celkového počtu zaměstnanců.

Existuje pro zaměstnance s hendikepem nějaká výjimka?

Vedle běžného pracovního trhu existuje tzv. chráněný trh, kde fungují podniky zaměstnávající lidi s hendikepem, které aktuálně zaměstnávají na 75 tisíc lidí. Od státu získávají na pracovní místa podporu. Často se ale jedná o pozice s nižší kvalifikací nebo například v chráněných dílnách. Cílem by mělo být zaměstnávat lidi s hendikepem právě na běžném pracovním trhu. I tam firmy získávají pobídky jako slevu na dani z příjmů, příspěvky úřadu práce na zřízení pracovního místa nebo úhradu provozních nákladů.

Co se mění v roce 2025?

Objem náhradního plnění, které mohou zaměstnavatelé na chráněném trhu poskytnout, se sníží na polovinu. Přesto jde pořád o částku přes 28 miliard Kč. Zároveň se zavádí odstupňovaná výše odvodu na zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Nižší procento zaměstnaných osob se zdravotním postižením tak znamená nově vyšší odvod, což může do budoucna snížit zájem o nákup zboží či služeb u zaměstnavatelů na chráněném trhu práce a zvýšit zájem o přímé zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Jak ano?

Pokud už chcete nebo musíte nakupovat náhradní plnění od zaměstnavatelů na chráněném trhu práce, kontrolujte míru zapojení lidí s hendikepem na službách a výrobcích, které odebíráte. Jen tak skutečně pomáháte a podporujete práci lidí s hendikepem.

Aranžerie - Květinový servis

Mezi řádky - Catering

Domov sv. Anežky - Geodetické kolíky

Jak ne?

Někteří zaměstnavatelé na chráněném trhu práce zneužívají systém náhradního plnění tak, že přeprodávají zboží, na jehož výrobě se lidé s hendikepem vůbec nepodíleli – buď ho jen nakoupí odjinud a prodají dál s přírůzkou, nebo ho sice vyrábí sami, ale bez zapojení zaměstnanců se zdravotním postižením. Typicky se jedná o dovezené zboží, jako jsou kancelářské potřeby, jednorázový materiál ve zdravotnictví nebo sociálních službách.

Na které zboží si například dávat pozor? Kancelářské potřeby, ochranné zdravotnické pomůcky, pneumatiky.

Zaměstnávání lidí s hendikepem

Manuál pro nákupčí: Náhradní plnění

Jak si stojí české firmy? Povinnost má víc jak 20 tisíc zaměstnavatelů. Náhradní plnění (v nějaké míře) využívá více než 14 tisíc z nich. Povinný 4 % podíl zaměstnanců se zdravotním postižením plní jen kolem tří tisíc zaměstnavatelů na otevřeném trhu práce.

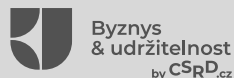
Vladimír Markovič | HR specialista, Kooperativa

„Díky spolupráci organizace CZEPA (Česká asociace paraplegiků) s firmou Kooperativa, jsem získal příležitost absolvovat stáž, jež vedla k následnému zaměstnání. Nyní již pracuji v Kooperativě necelé tři roky. Jako vozičkář vnímám téma zaměstnávání lidí s hendikepem jako velmi důležité, protože zaměstnání je jednou z cest k integraci hendikepovaných osob do společnosti.“

Dagmar Stuchlová | asistentka ředitele ZŠ Kladno

„Díky podpoře O KROKu a města Kladna jsem před třemi lety nastoupila jako sekretářka pana ředitele na základní škole. Mám to blízko a je to práce, která mě baví a zvládnu ji. Jako člověk s roztroušenou sklerózou potřebuji jistotu v prostoru, kde se pravidelně pohybuji.“

Na manuálu se podíleli: